

ΥΡÓΚ 5

- Perheestä kertominen
- **Kielioppi:** substantiivien ja adjektiivien akkusatiivi: yksikössä ja monikossa, persoonapronominit
- **Tietoteksti:** Ukrainalaisista nimistä

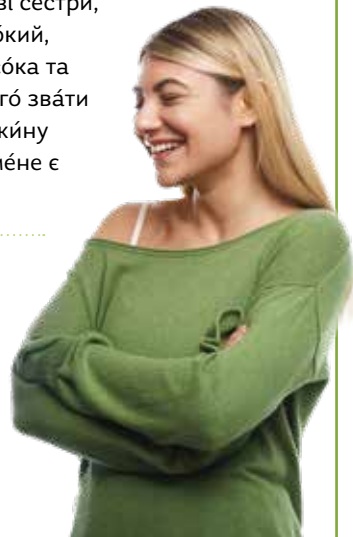

Kuuntele ja toista.

Моя родина. Соломія:

Моя родина живе в Україні у Львові. У мене є тато, мати, брат, дві сестри, дідусь та бабуся. Мого батька звати Анатолій. Мій тато — невисокий, руський та спортивний. Мою маму звати Ольга. Моя мама — висока та чорнява. У мене є дві сестри — Злата та Ганна. У мене є брат, його звати Микола. У нього велика родина. В нього є дружина та діти. Дружину звати Олівія. Дідусь звати Степан, а бабуся Мелашка. Також у мене є пес Бровко, кішка Ромашка та кіт Василько.

Perheeni asuu Ukrainassa, Lvivissä. Minulla on isä, äiti, veli, kaksi siskoa sekä isoäiti ja isoisä. Minun isäni nimi on Anatolij. Isäni on keskimittainen, ruskeatukkainen ja urheilullinen. Äitini nimi on Ol'ha. Äitini on pitkä ja mustatukkainen. Minulla on kaksi siskoa: Zlata ja Hanna. Minulla on veli. Hänen nimensä on Mykola. Hänellä on suuri perhe. Hänellä on vaimo ja lapsia. Vaimon nimi on Olivija. Isoisän nimi on Stepan ja isoäidin Melashka. Minulla on myös koira Brovko ja kissat Romashka ja Vasyl'ko.

Моя родина. Мікко:

Вся близька родина Мікко живе у Тампере та Нокія, регіон Пірканмаа. Мікко має величезну родину. В нього є тато та ма́чуха, мати та вітчм, два брати та зведені брати та сестри, дві бабу́сі та два дідуся́, прабабу́ся, три тітки та дядько, дуже багато двоюрідних братів та сестер і племінників та племінниць.

Батька Мікко звати Ма́ури, а ма́чуху — Мі́ра. У матері гáрне ім'я́ — Кі́рсі (Вишня українською). Вітчм — О́лли-Пéкка. Брати́ — Са́улі та Йо́уні. Бабу́сю звати Ге́лена, а дідуся́ О́лівер. У батьків Мікко є два ко́та — Га́ррі та Рон.

Koko Mikon perhe asuu Tampereella ja Nokiassa, Pirkanmaan maakunnassa. Mikolla on suuri perhe. Hänellä on Isä ja äitipuoli, äiti ja isäpuoli, kaksi veljeä ja velipuolta ja -siskoa, kaksi isoäitiä ja isoisää, isomummo ja kolme tätiä ja setä, paljon serkkuja ja siskojen ja veljien lapsia.

Mikon isän nimi on Mauri ja äitipuolen Mira. Äidillä on kaunis nimi, hän on Kirsi (ukrainaksi se tarkoittaa kirsikkaa). Isäpuolen nimi on Olli-Pekka Veljet ovat Sauli ja Jouni. Isoäidin nimi on Helena ja isoisän Oliver. Vanhempien luona Mikolla on kaksi kissaa: Harri ja Ron.

Kuuntele ja toista.

- **роді́на** — *perhe*
- **жи́ти** — *asua, elää*
- **живе́** — *asuu, elää*
- **в Украї́ні** — *Ukrainassa*
- **у Льво́ві** — *Lvivissä*
- **та́то** — *isä*
- **ма́ти** — *äiti*
- **бра́т** — *veli*
- **сестра́** — *sisko*
- **ді́дусь** — *isoisä*
- **бабу́ся** — *isoäiti*
- **мо́го ба́тька зва́ти** — *isäni nimi on*
- **ба́тько** — *isä*
- **невисо́кий** — *keskimittainen, (lyhyt)*
- **руся́вий (м.)** — *ruskeatukkainen*
- **спортив́ний (м.)** — *urheilullinen*
- **мою́ ма́му зва́ти** — *äitini nimi on*
- **ма́ма** — *äiti*
- **висо́ка (f.)** — *pitkä*
- **чорня́ва (f.)** — *mustatukkainen*
- **його́ зва́ти** — *hänen (m.) nimensä on*
- **вели́ка (f.)** — *suuri*
- **в ньо́го є** — *hänellä (m.) on*
- **друж́ина** — *vaimo*
- **чолові́к** — *mies*
- **ді́ти** — *lapset*
- **друж́ину зва́ти** — *vaimon nimi on*
- **ді́дуся́ зва́ти** — *isoisän nimi on*
- **бабу́сю зва́ти Мелаш́ка** — *isoäidin nimi on*
- **тако́ж** — *myös*
- **пес** — *koira*
- **кі́шка** — *kissa (naaras)*
- **кіт** — *kissa (uros)*
- **вся** — *koko, kaikki (f.)*
- **близко́ка роді́на Мі́кко** — *perhepiiri, lähisukulaiset*
- **регіо́н** — *alue*
- **ма́є величезну роді́ну** — *hänellä on suuri perhe*
- **ма́чуха** — *äitipuoli*
- **ві́тчійм** — *isäpuoli*
- **зведе́ні бра́ті та се́стри** — *veli- ja sisarpuolet*
- **зведе́ний бра́т** — *velipuoli*
- **зведе́на сестра́** — *sisarpuoli*
- **дві бабу́сі** — *kaksi isoäitiä*
- **два ді́дуся́** — *kaksi isoisää*
- **прабабу́ся** — *isoisoäiti, isomummo*
- **ті́тка** — *täti*
- **три ті́тки** — *kolme tätiä*
- **дя́дько** — *setä*
- **дуже ба́гато двоюрі́дних бра́тів та сесте́р** — *erittäin paljon serkkuja*
- **двоюрі́дний бра́т** — *serkku (mies)*
- **двоюрі́дна сестра́** — *serkku (nainen)*
- **ба́гато пле́мі́нників та пле́мі́ниць** — *monta veljen/sisaren poikaa ja tytärtä*
- **пле́мі́нник, пле́мі́нниця** — *sisaren tai veljen poika/tytär*
- **ма́чуху зва́ти** — *äitipuolen nimi on*
- **у ба́тьків** — *vanhemmilla*
- **ба́тькі** — *vanhemmat*

1 Piirrä sukupuusi vihkoon. Käytä kappaleen sanastossa olevia sukulaisuussanoja. Kerro perheestäsi parillesi.

2 Käännä lauseet ukrainaksi. Tarkista.

1. Minulla on suuri perhe. _____
2. Perheeni asuu Suomessa. _____
3. Isoäitini ja isoisäni asuvat Ukrainassa. _____
4. Veljeni on ruskeatukkainen ja sisareni on mustatukkainen. _____
5. Äitini on keskimittainen ja isäni on pitkä. _____
6. Minulla on paljon serkkuja. _____
7. Sisarenpoikani on urheilullinen. _____
8. Minulla on kissa ja koira. _____
9. Täti ja setä asuvat myös Ukrainassa. _____

3 Kertaa adjektiivien suku ja luku kappaleesta 2. Kirjoita adjektiiveista puuttuvat muodot taulukkoon. Tarkista.

suomennos	maskuliini	feminiini	neutri	monikko
	русявий			
				невисо́кі
		спортивна		
			висо́ке	
		чорня́ва		
suuri				

Musiikkivinkki:

Гурт Експрес:

А я чорня́ва

4 Kuvaile kuvien ihmisiä joko suullisesti tai vihkooni käyttäen kappaleen sanastoa ja aiemmin oppimiasi sanoja.

Час з рідними

Akkusatiivi. Знахідний відмінок.

AKKUSATIIVILLA ilmaistaan ukrainan kielessä monia asioita:

Tekemisen kohde, objekti: esim. rakastaa, ottaa, syödä, lukea, kuunnella

• Я читаю книжку.	Luen kirjaa.
• Я кохаю тебе.	Rakastan sinua.
• Ти хочеш пити каву?	Haluatko juoda kahvia?
• Бері тістечко!	Ota leivos!
• Увечері я слухаю музику.	Illalla kuuntelen musiikkia.

Omistamisen kohde

• Ви маєте сім'ю?	Onko teillä perhe?
• Я маю кішку.	Minulla on kissa. (Vrt. В мене є кішка. Kissa on tässä lauseen subjekti.)
• Зараз маю вільний час.	Nyt minulla on vapaata aikaa.

Vastaus kysymyksiin Minne? ja Mihin? (prepositiot в, на)

• Він йде на роботу.	Hän menee töihin.
• Я сідаю в автомобіль/машину.	Istuudun autoon.

Vastaus kysymykseen Milloin? kun ajankohta on viikonpäivä

• Ольга не працює в суботу.	Ol'ha ei ole töissä lauantaina.
• У неділю я відпочиваю.	Sunnuntaina lepään.

Seuraavien prepositioiden kanssa: про, за

• Я знаю про книгу "Спитайте Мієчку".	Tiedän kirjan "Kysykää Mialta".
• Я говорю про тебе.	Puhun sinusta.
• Я розкажу про свою поїздку.	Kerron matkastani.
• Дякую за подарунок.	Kiitos lahjasta.
• Дякую за допомогу.	Kiitos avusta.

Sekä:

→ kun pelataan jotain peliä:	• У п'ятницю вони грають у футбол, пінг-понг та Монополію.
Perjantaina he pelaavat jalkapalloa, pöytätennistä ja Monopolia.
→ soittaa soitinta:	• грати на піаніно/гітарі/скрипці
→ ilmaisussa мені звати — minun nimeni on (sananmuk. minua kutsutaan)	

SUBSTANTIIVIT

MASKULIINIT

→ Пääтteen saavat **vain** elolliset substantiivit sekä yksikössä, että monikossa.

Yksikkö:

- студент — студента
- брат — брата
- Олексій — Олексія
- вчитель — вчителя
- герой — героя
- англієць — англійця

Monikko:

→ Monikossa elollisten akkusatiivi on monikon genetiivin kaltainen.

- студенти — студентів
- брати — братів
- вчителі — вчителів
- герої — героїв
- англійці — англійців
- музеї — музеїв

FEMINIINIT

Yksikkö:

→ Pehmeään merkkiin ja suhuäänteeseen päättyvät eivät saa päätettä yksikössä.

- книга — книгу
- Олена — Олену
- Клавдія — Клавдію
- праця — працю
- англійка — англійку
- сіль — сіль
- ніч — ніч

Monikko:

→ Monikossa elollisten akkusatiivi on monikon genetiivin kaltainen.

→ Monikossa elottomat ovat perusmuodon kaltaisia.

- мами — мам/мамів
- праці — працю
- надії — надії
- англійці — англійців

→ Huom.:

- дочки — дочок
- тітки — тіток
- сестри — сестер
- книги — книжки

NEUTRIT

→ Ei päätteitä yksikössä

Monikko: ei päätteitä monikossa

PERSOONAPRONOMINIT

я	мені
ти	тебе
він, вона	його
вона	її
ми	нас
ви	вас
вони	їх

- katsoa — дивітися, ми дивимосся
- se — той, та, те
- ottaa — брати, я беру
- vaatteet — одяг

ADJEKTIIVIT

MASKULIINIT

→ Pääte vaihtuu **vain elollisten** yhteydessä sekä monikossa, että yksikössä.

→ Päätteet ovat genetiivin kaltaisia.

Yksikkö:

- добрий — доброго
- синій — синього
- український — українського

Esim:

- Я кохаю доброго чоловіка.
- Я люблю добрий чай.

Monikko:

- добрі — добрих
- сині — синіх
- українські — українських

FEMINIINIT

Yksikkö:

→ Pääte vaihtuu **yksikössä** sekä elollisten, että elottomien yhteydessä.

Esim:

- Я кохаю добру дівчину.
- Я люблю добру каву.
- добра — добру
- синя — синю
- українська — українську

Monikko:

→ Monikko on genetiivin kaltainen elollisilla, **elottomat eivät saa päätettä**.

Esim:

- Я люблю добрі книги.
- Я люблю добрих дівчин.
- добрі — добрих (elol.)
- сині — синіх (elol.)
- українські — українських (elol.)

NEUTRIT

→ Ei päätevaiheluita.

Esim:

- Я люблю синє море.
- Я люблю сині моря.

Yksikkö:

- добре — добре
- синє — синє
- українське — українське

Monikko:

- добрі — добрі
- сині — сині
- українські — українські

→ **Huom.:** Verbit **кохати** ja **любити** tarkoittavat molemmat rakastamista sillä erotuksella, että **кохати** on aina rakkautta, joka kohdistuu naiseen, mieheen, puolisoon, tyttö-tai poikaystävään. **Любити** tarkoittaa kaikenlaista rakkautta ja myös pitämistä: rakastan eläimiä, kissaani, kahvia, hyviä kirjoja, musiikkia, tanssimista.